

Canvis en l'edició catalana

El nou mapa editorial català

El boom de nous segells sacseja i modernitza la literatura catalana

JOSEP MASSOT
Barcelona

La irrupció de noves microeditorials està variant el vell mapa de l'edició catalana creat el 2006 quan La Caixa, que havia acudit en auxili de Grup 62, entra en un negoci que no és el seu, en repartir accions amb Enciclopèdia Catalana i Planeta, i desmenteix les previsions més pessimistes. Ara, malgrat una crisi que ha reduït les vendes entre un 25% i un 30%, sorgeixen nous editors que aposten per nous autors als quals no els acovardeix el risc i proliferen noves llibreries disposades a oferir al públic aquests llibres.

Antecedents. El 2006 es consolidava un dels propòsits del nacionalisme cultural: disposar d'una estructura empresarial forta, amb la intervenció de l'editorial Planeta, la primera editorial espanyola, amb seu a Barcelona. Ara Planeta s'ha fet càrrec del 80% de Grup 62 davant la feblesa financera d'Enciclopèdia Catalana, i n'hauria assumit més si no existís un recel nacionalista a l'editorial de Lara.

Les antigues es renoven. Segon canvi: es temia que amb la crisi les editorials es limitarien a publicar llibres que només assegurassin vendes, sacrificant les apostes literàries. No ha estat així, les moltes editorials antigues, com Club Edi-

tor o Edicions de 1984, estan donant més guerra que mai, mentre Quim Monzó, Sergi Pàmies o Francesc Serés continuen fidels a Quaderns Crema. Lleonard Muntaner, per exemple, s'atreveix amb *Locus Solus* de Roussel o amb *Paris-Bis*, la novel·la experimental inèdita de Joaquim Soler, 40 anys després d'haver estat escrita. Tercer canvi: tanquen llibreries, però no en deixen de sorgir de noves: Ona, La Impossible, La Memòria i, al febrer, La Canibal. Els professionals de l'edició no es resignen al tancament de les seves empreses o a l'atur i s'aventuren a encetar el seu camí.

Qüestió de tamany. Jordi Ferrer, president de l'Associació d'Editors en Llengua Catalana, creu que el nou mapa consolida una anomalia: un gran grup i multitud de petites editorials. Un cap gegantí amb mil cames, sense tronc. "Falta múscul. Ens falten editorials mitjanes i cal anar a processos de fusió". Ferrer és editor de Cossetània i l'any passat, després de la fallida de la distribuïdora Arc de Berà, va crear, juntament amb Angle, 9 Grup Editorial, unint a més Cuadrilátero de Libros i Lectio Edicions (en castellà) més Edi.cat i Xarxa de Llibres. La necessitat d'unir esforços, mantenint la seva personalitat diferenciada, ha portat deu editorials petites, de Barcelona, comarques i Mallorca, a signar l'aliança Llegir en Català (vegeu la foto). Es tracta d'Alrevés/Crimson.cat, L'Avenç, Edicions Saldonar, El Gall Editor,

Gregal, LaBreu Edicions, Llibres del Delicte, Meteora, Periscopi i Raig Verd Editorial. Aniol Rafel, de Periscopi, ho resumeix: "Reivindiquem la bona literatura i la proximitat, amb l'autor, amb el llibreter, amb tots els professionals de l'edició". Les maneres artesanals que de vegades descuren els grans grups, que necessiten vendre molts exemplars per fer rendibles els costos de les seves estructures. Tot i així, tenen el problema que no les representa una sola distribuïdora i que arriben amb comptagotes a les grans cadenes.

El cas d'Isabel Martí. Isabel Martí, de La Campana, ha demostrat que una microeditorial com la seva, amb només dues persones fixes, pot ser negoci: dos dels seus llibres van ser els més venuts el dia de Sant Jordi. *L'avi de cent anys que és va escapar per la finestra* i *Victus*. "Fa 28 anys que hi som i cada any penso que tancaré. Només publiquem sis llibres anuals, però molt ben triats, encara que li asseguro que tot depèn de la sort, com comptar amb un autor com Sánchez Piñol". Però no només sort. "Crec -diu- que és bo que hi hagi un gran grup editorial com el de 62, que té uns professionals magnífics i segells molt bons. Però nosaltres podem dedicar a l'autor i al llibre una atenció que potser una gran estructura no els pot dedicar. De vegades hem tingut un títol sis mesos pendent de publicar perquè no trobàvem el títol apropiat. Com traduir *La tête ben faite*, d'Edgar Morin? Al

final, Josep Maria Espinàs va donar la solució: *Tenir el cap clar*. El primer manuscrit de *Victus* tenia el doble de pàgines que el que va acabar sortint. Vam treballar amb l'autor fins a cinc versions, amb lectors fins i tot de Nova York. Al final l'autor estava més satisfet del text final".

La diferència lingüística. Una altra novetat, aquesta vegada lingüística. Encara que la diferència entre el lector castellà i el català continua sent substancial, de 8 a 2 s'ha passat a 66,4 a 27,8 en català (la resta llegeix en altres llengües), per primera vegada, segons Jordi Ferrer, s'ha equilibrat en el segment dels nens de fins a 13

anys, i confia que en els propers anys aquest equilibri es vagi estenent progressivament a altres edats. De moment, només determinats títols es venen més en català que en castellà, sobretot per Sant Jordi. Tots els llibreters i editors consultats diuen que no han notat una major inclinació pel català propiciada per l'ambient creat després de la Diada del 2012.

Madrid té ja més editorials que Barcelona, edita més títols i té més facturació. La venda dels 1.348 llibres de literatura en català amb prou feines reportà 46 milions d'euros a l'any (l'edició catalana recaptà 242 milions en total, incluint text no universitari i al-

nickelodeon
DORA
la
EXPLORADORA
¡EN DIRECTO!
En busca de la Ciudad de los Juguetes Perdidos

DEL 20 AL 31 DE DICIEMBRE DE 2013
BARCELONA TEATRE MUSICAL -BARCELONA-

BTM
Barcelona Teatre Musical

www.livenation.es

nickelodeon LIVE NATION SPAIN COUPÓN

PUNTOS DE VENTA LIVE NATION

RECOMIENDA LA VANGUARDIA

#tuitsdecultura

Descansa en pau! ¡Descansa en paz!
Rest in peace! ¡Un ejemplo, una
inspiración! #RIPNelsonMandela
#Madiba

@onacarbonell
Ona Carbonell Nedadora

La humanidad avanza lentamente
pero hay vidas como la de Mandela
que nos hacen crecer siglos.

#RIPNelsonMandela

@Sorayapp
S. Sáenz de Santamaría Vicepresid. Gobie.

Si no saben respetar un arbre de
Nadal, com voleu que respectin el
nostre país?

@jciurana
Jaume Ciurana Regidor de Cultura

Avui estrenem! Només teniu 3
findes per venir a veure'ns! Div.
23h. Dis. 22.30h. *Postals de Nadal*
@EspaisalaPorta4

@Noemi_Costa
Noemí Costa Actriu

Aliança d'editors. Ignasi Pàmies, Francesc Gil, Ester Andorrà, J.M. Muñoz, Aniol Rafel, Laura Huerga, Jordi Fernando, Maria Dolors Sàrries y Josep Forment, a La Memòria

DAVID AIROS

Eugènia Broggi engega al febrer
el projecte L'Altra Editorial

Del gran grup a l'indie

J. MASSOT Barcelona

Eugènia Broggi pot ser el cas paradigmàtic d'editora que vol seguir el seu propi camí sense dependències alienes. La singularitat d'Eugènia Broggi és que, amb una trajectòria d'èxits editorials en un gran grup, deixa la direcció d'un segell com Empúries per iniciar una aventura en solitari. Apareixerà al febrer i es diu L'Altra Editorial.

Va codirigir labutxaca, amb Anna Soldevila i Jordi Cornudella; va publicar autors com Marina Espasa, Joan Miquel Oliver, Borja Bagunyà, Toni Sala o Albert Forns, alternant obres com *El nen del pijama de ratlles* amb títols de Palahniuk i Carson McCullers.

Broggi diu que la seva sortida d'Empúries no està forçada per l'anunciada reestructuració del Grup 62. "Estic profundament agraïda al grup, perquè allí he après tot el que en sé. Després de quinze anys, hi tinc molt bons amics, tots ells excel·lents professionals. Esclar que hi ha coses que no m'agradaven, però això passa a tot arreu. Aquest discurs antigup és exagerat. Hi ha editors magnífics que fan molt bé la seva feina. La meva decisió té a veure amb el fet que crec que ja he cobert una etapa de la meua vida".

L'Altra Editorial està dedicada a la narrativa contemporània, catalana i estrangera, amb deu títols a l'any. "Crec que hi ha un

espai per cobrir. Apostar per la qualitat literària no està renyit amb la viabilitat econòmica".

Broggi creu que, després dels excessos de la globalització, s'ha estès el desig de tornar a les coses petites, a la proximitat, a la cura artesanal, a l'edició lenta, a fugir de les precipita-

Broggi creu que hi ha un desig de retorn a les coses petites, a la cura artesanal, a l'edició lenta

KIM MANRESA

Eugènia Broggi

cions que de vegades no donen temps per pensar com es fan les coses, des de l'escriptura del llibre al disseny i la promoció. "Per descomptat -diu- que l'edició té una part també de negoci i que l'autor és el primer interessat que el seu llibre arribi al màxim de públic, però l'avantatge d'una editorial petita és que no té la pressió d'una estructura econòmica que dona feina a 150 o 200 persones".

tres gèneres). La facturació del Grup 62 suposa "el 10% de tot el que s'edita a Catalunya (en castellà i en català) i gairebé una tercera part de l'edició en català", segons fonts de Planeta. El mercat no dona per a grans bestretes als autors, que en una majoria han de tenir altres feines o plegar-se a les demandes de comercialitat d'alguns segells. És en aquesta esletxa on les petites editorials troben el seu sentit: "Nosaltres publiquem autors que no troben cabuda en els grans grups i que volen defensar la viabilitat de les seves propostes literàries", diu Aniol Rafel. Encara que no sempre és així: Marta Rojals va enlluernar amb el seu llibre *Primavera, estiu, etcète-*

ra, editat per La Magrana (RBA), que també acaba d'editar la prosa de Brossa, mentre un segell com Proa edita *El llac dels signes*, obra complexa d'un autor gens inclinat a claudicacions comercials com Miquel de Palol.

Castellans en català. Malgrat tot, nombroses editorials en castellà s'han decidit a editar en català. Alfaguara, una empresa madrilenya, busca el rendible públic juvenil de Catalunya i Plaza & Janés, de Random House, el lector català del supervendes *Cinquanta ombres d'en Grey*. També editen en català Tusquets, Anagrama o Llibros del Asteroide. Valeria Bergalli, d'una editorial de la qualitat de

Minúscula, explica: "La nostra decisió d'obrir una col·lecció en català, que vam inaugurar el 2010, és el resultat d'un desig que vam aconseguir fer realitat quan vam poder disposar d'un equip de traductors i correctors que ho fes possible. Volíem que fos una col·lecció de llibres singulars, destinada a lectors catalans exigents, i això requereix temps, no pot ser fruit de la improvisació. Va ser una decisió natural, que no va tenir res a veure amb la conjuntura ni amb ajudes oficials o canvis en el panorama editorial". El més recent, *La llarga vida de la Marianna Ucria*, de Dacia Maraini.

CONTINUA A LA PÀGINA SEGÜENT >>

**TEATRE-AUDITORI
SANT CUGAT**

*5 úniques funcions
a Catalunya!*

**Geronimo Stilton
EL MUSICAL**

del Reino de la Fantasia

Divendres, 13 de desembre, 18 h
Dissabte, 14 de desembre, 16.30 i 19.30 h
Diumenge, 15 de desembre, 12 i 18 h
Al Teatre-Auditori Sant Cugat

Venda d'entrades
www.tasantcugat.cat
Tel. 93 589 12 68

Preu amb
descompte
a partir de 4
entrades

ATLANTYCA
en l'entorn

STABLO

La programació familiar compta amb el suport de:

idéalud
Hospital Universitari de Catalunya

TOT Sant Cugat

Estatal benèfica:

PERANCIÓ JESUS MARIA

Col·laboren:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació
Barcelonès

Mitjans de comunicació:

LA VANGUARDIA

CATALUNYA RÀDIO

Ajuntament
de Sant Cugat

Màrius Serra

Llençar la tovallola?

El ministre Wert és un home analògic i sovint les seves analogies aixequen molt de rebombori. Probablement perquè els marcs referencials del seu llenguatge figurat tenen una gran càrrega èpica. La tauromàquia, per exemple, en aquell deliciós autoretrat digne del Fary: “Yo soy como un toro bravo que se crece con el castigo”. O el fascinant món dels exploradors en la recent constatació de les dificultats que ha de vèncer cada dia en el seu heroic quefer: “Esto es una jungla y yo sin machete”. L’última incursió analògica de Wert és d’aquesta mateixa setmana. Després de reivindicar el noble esport de la boxa i assegurar, afligit, que avui interessa tan poc que gairebé ningú no sap d’on prové l’expressió “llençar la tovallola”, va posar el somriure de fer titulars i la va deixar anar: “Yo sólo tiro la toalla, con cierto desorden, al salir de la ducha, es el único sitio en el que la tiro”. El missatge és clar, encara que la seva manera milhomenística de fer-se el simpàtic suscita dubtes. Perquè, com es deu llençar una tovallola amb un cert desordre? És que hi ha cap manera ordenada de llençar-la? Plegada?

La boxa és com la cultura bíblica. Ja poca gent en coneix els detalls originals, però la seva influència és pertot. Ara és un esport maleït que gairebé no surt als mitjans de comunicació, però les seves expressions colonitzen el llenguatge quotidià. Hi ha molts termes tècnics de la boxa que perviuen, com això de llençar la tovallola. De fet, l’expressió deixar algú fora de combat s’utilitza en tota mena d’esports i confrontacions. Els partits polítics tenen pesos pesants, encara que els seus líders siguin primers, i alguna altra categoria de boxadors (pes lleuger, pes mosca) treu el nas fora del quadrilàter. El ring també forma part del llenguatge col·loquial. Unes eleccions, o qualsevol confrontació mesurable, es poden guanyar per punts (com en els combats igualats de boxa) o per KO (inicials de *knocked out*, en

el sentit de tombar algú). Se suposa que una victòria per KO tècnic és una mica menys cruenta però també con-

Wert, que presumeix de faixador, hauria de veure que la tovallola no la llença mai el boxador

Abans de llençar la tovallola, un boxador pot estar contra les cordes (en relació a la posició de fragilitat al quadrilàter, a la mercè dels cops del seu oponent) o fins i tot grogui, com un bevedor que hagués abusat del combinat dolç de rom anomenat grog. És clar que si el púgil es faixia prou com per resistir fins al final del combat pot ser que el salvi la campana. I el dring de la campana d’aquesta columna em fa tornar a Wert, el ministre d’Educació que més campanes haurà fomentat en tota la història, per fer una precisió sobre la seva última analogia torera del “yo sólo tiro la toalla al salir de la ducha”. Wert, que presumeix de bon faixador, hauria d’adonar-se que la tovallola no la llença mai el boxador. L’expressió prové del gest que fan els entrenadors dels púgils quan volen que el seu pupil no continuï rebent estopa i el retiren del combat abans no prengui massa mal.

ENTREVISTA

“Em pregunten d’on trec tanta crueltat”

Dolores Redondo, autora d’“El llegat dels ossos”

NÚRIA ESCUR
Barcelona

Aterradora i atàvica, així és la literatura de Dolores Redondo (Sant Sebastià, 1969). *El llegat dels ossos* (Columna/Destino en castellà) és el segon lliurament de la inquietant trilogia de la vall del Baztán que l’autora ens ofereix amb novetats interessants. Per començar, Amaia Salazar, la popular inspectora de policia foral, està embarrassada.

Un any enrere va resoldre els crims de l’anomenat *basajaun* i ara es troba que Jasón Medina –inculpat per assassinat, violació i mutilació de la filla adolescent de la seva dona– acaba de suïcidar-se als lavabos del jutjat. L’acusat ha deixat una nota dirigida a la inspectora amb una sola paraula –*tarttalo*– que desplegarà una trama realment colpidora.

Redondo ha estat una sorpresa imparable. Va passar de ser pràcticament una desconeguda –licenciada en Dret i xef de cuina, “dues coses que es perceben a la meua obra”– a l’autora d’*El guardià invisible*, amb el qual aconseguia vendre més de 100.000 exemplars, assolint deu reedicions i arribava a 17 països. “Neix el thriller navarrès”,

anunciaven en aquell moment.

Però l’aposta va continuar i Redondo ha passat de fenomen editorial a vendre els drets cinematogràfics de la seva obra al mateix productor que va adaptar *Millennium*, de Stieg Larsson, o les novel·les de Mankell. “Em va semblar de vertigen que s’interessés per mi i a més estic molt satisfeta perquè ha decidit filmar-la a Baztán”. A *El llegat dels ossos* l’escriptora torna a barrejar els seus ingredients preferits: tradició i llegenda, psicologia i crim, mitologia i intriga. Freda i espectral, sense escapatòria.

Vostè s’ha convertit en l’ambaixadora de la vall del Baztán. S’hi han disparant les visites turístiques.

De vegades ni m’ho crec. De sobte la gent es presentava a les botigues, als bars, preguntant per llocs que jo esmentava al llibre mentre consultava les pàgines. Gràcies a això ara s’han creat unes rutes, visites guiades... i als obradors tornen a elaborar receptes que ja no es feien com la *torta de chichorra!*

Quantes vegades li han dit que sembla impossible tanta truculència sent vostè una persona tan delicada i afable?

Sí, aquesta sorpresa se la van emportar principalment els que em

coneixen. Després de llegir el primer llibre alguns em preguntaven espantats: “Però d’on treus aquesta capacitat per descriure tanta crueltat?” És allà.

Què prefereix que sentim en llegir-la: por, curiositat, terror, desconcert?

El que realment m’interessa és que la història els atrapi i, en realitat, m’és igual de quin sentiment estirin per aconseguir-ho.

Qui li explicava a vostè, de petita, aquestes històries ancestrals d’éssers fantàstics?

La meua àvia. A ella li dec, i reconec que romanen al meu interior totes les històries que m’explicava aquells hiverns infernals. Em

Les noves editorials aposten pels joves

» VE DE LA PÀGINA ANTERIOR

Lluís Morral, de la llibreria Laie, creu que el boom de les petites editorials es deu al fet que “el Grup 62 ha copat molta quota de mercat i posa moltes restriccions a les línies innovadores, i destrossadores. Albert Forns no hauria estat publicat si no hagués tingut el premi Documenta. I això ha fet

que sorgeixin editors que generalment no fan rics editant llibres i que molts d’ells viuen d’altres feines. L’edició en castellà va viure un fenomen semblant, però la diferència és que els castellans en general rescaten autors d’altres llengües en traduccions i els catalans són més audaçs, arrisquen més, aposten més pels autors joves”.

Les editorials noves no només es dediquen a les narratives contemporànies. Hi ha editorials, com Adesiara, Fragmenta, Labreu o Alpha, que tradueixen grans textos d’autors clàssics o de l’antiguitat, no només grecollatina, sinó asiàtica, hebrea o àrab, directament de les llengües originals amb excel·lents traductors sorgits a l’universitat.

El Grup 62, pendent encara d’una reestructuració, publica bona part de la nòmina d’autors consagrats catalans i promeses ja consolidades. Ester Pujol es felicita per la irrupció de les noves editorials. “És una bona notícia que fa

POSA'T LA GORRA

En solidaritat amb el Càncer Infantil

***Preu de la gorra 5€**

Nou disseny Kukuxumusu!

Aconseguix-la a l'AFANOC, als centres autoritzats, mitjançant la botiga on-line o a les guixetes del Zoo el mateix dia.

Organitzen:

nens amb càncer
ASSOCIACIÓ AFANOC

Patrocinen:

Segon lliurament.
L'autora va presentar la segona part de la trilogia de la vall del Baztán

KIM MANRESA

va llegar dues tradicions: d'una banda la gallega –ella ho era–, una mica més tremenda, més terrorífica, i de l'altra les històries de vascons, amb éssers fantàstics, més imaginaris.

Incloure el pare Sarasola, que pertany a l'Opus Dei, li va semblar arriscat?

A Navarra la presència de l'Opus Dei no es percep amb tanta ombra i llegenda com en altres llocs. Tots tenim amics, coneguts, veïns, gent absolutament normal que hi està vinculada... i no passa res. Així que és tan arriscat com quan incloïa un policia que no compleix o que és homosexual. Que pot

enfadar-se algú? És possible, però no és una cosa que m'amoïni.

Llegeix moltes cròniques de successos?

Em serveixen com a material d'inspiració i per assumir que si aquestes coses terribles passen en la realitat... què no fabularé jo? Em vaig inspirar, per exemple, en el cas real d'aquesta dona de Múrcia que va estar dos anys encadenada a un llit, en condicions infrahumanes.

Ja està ficada en el tercer i últim lliurament. Què passarà amb l'Amaia?

Molts aspectes només podré destapar-los al final però una

cosa puc assegurar: aquesta trilogia s'acaba, sens dubte, però no significa que s'acabi l'Amaia. Encara tinc més coses pensades per a ella.

En aquesta ocasió la marca la maternitat.

La maternitat sempre ha estat present als meus llibres, de fet Baztán és un matriarcat. M'interessa, especialment, reflectir aquesta cosa tan nostra...

Quina?

Això tan femení de dubtar de tot, saber que no hi ha realitats absolutes. Això és el que ens dóna

AL CINEMA

“Resulta de vertigen que s'hagi interessat per mi el productor de ‘Millennium’”

RESSORGIMENT DEL BAZTÁN

“Hi ha rutes guiades, fins i tot han tornat a elaborar receptes que ja no es feien”

na veritable resistència a les dones: saber positivament que les coses guarden sempre un registre intangible.

Creu en fenòmens no explicables científicament?

A tant no arribo. Bé, en una ocasió, sent jo molt joveneta, em van llegir les cartes. Però em fa vergonya reconèixer que van encertar en coses inimaginables aleshores... fins i tot que escriuria un llibre i tindria èxit.

Per Agatha Christie, la manera d'aconseguir una bona novel·la policíaca...

És que el detectiu no sàpiga mai més coses que el mateix lector.●

CRÍTICA D'ÒPERA

Plácido a Berlín

Il Trovatore

Intèrprets: Anna Netrebko, Gaston Rivero, Plácido Domingo, Marina Prudenskaia, Adrian Sampetean... Staatsopernchor, Stawatskapelle Berlín.

Direcció: Daniel Barenboim

Lloc i data: Staatsoper Berlín en el Schiller Theater (4/XII/2013)

ROGER ALIER

En una constel·lació estel·lar de gran magnitud, l'Òpera de Berlín, temporalment acollida per obres al Schiller Theater, ha ofert una celebració verdiana de gran altura, amb la diva Anna Netrebko en la Leonora del *Trovatore*, amb Plácido Domingo cantant com a baríton el paper del comte de Luna, amb el tenor Gaston Rivero en el paper de Manrico i amb la sensacional mezzosoprano russa Marina Prudenskaia en el paper –en realitat és el rol central de l'obra– d'Azucena. Per si fos poc, la direcció orquestral anava a càrrec del ja mític Daniel Barenboim i el teatre va vibrar, ple de gom a gom, amb la funció més espectacular de la temporada.

La producció, firmada per Philipp Stölzl, era d'una gran simplicitat: ni pensar-hi, esclar, de fer res que s'assemblés a la narració del llibret, però feta amb intel·ligència, basant els moviments corals en constants maniobres militars, amb uns cuidats efectes de

llums i ombres que es projectaven sobre el quadrilàter d'unes parets grises que eren trossejades en esclatar bombes durant la batalla de Castellor (tercer acte). Enginyosa i sense absurds, la producció reforçava els efectes de l'obra verdiana, amb un vestuari una mica intemporal que s'hi adeia bé.

La reina de la festa va ser, sens dubte, Anna Netrebko: van anunciar que estava refredada, però no es va notar més que una mica al principi, i va cantar amb força i eficàcia totes les intervencions, fins i tot a la cabaletta de la seva última ària i fent una mort emotiva. Domingo va cantar amb equilibri i solidesa, encara que en aquests rols baritonals no deixa de trobar-se a faltar el timbre tenoril que tants anys li hem conegut. Gaston Rivero va ser un bon Manrico, amb un timbre grat i de certa entitat, però en el terrible moment de la *Pira* va tenir feina a superar els obstacles de l'orquestra i es va acontentar amb fer una nota prolongada, no gaire forta, que es va sentir adquadament. Esplèndida Marina Prudenskaia com a Azucena, amb la maldat i el retorçament adequat a la gitana venjativa. Adrian Sampetean es va distingir fent de Ferrando. A l'escena final, el comte de Luna (Domingo) no portava Manrico a executar, sinó que el liquidava d'una punyalada. Barenboim va dirigir amb la cura habitual, però diríem que en aquesta ocasió es va cenyir més a la feina que no pas a brillar ell.●

més rica i més diversa l'oferta editorial per al lector català, que és el que importa. Crec que ara veiem el resultat del que hem anat sembrant. Els segells del grup aposten per la qualitat literària. Des de l'edició de clàssics fins a les traduccions de rabiosa actualitat i a donar a conèixer veus noves en narrativa i poesia. També hi ha altres llibres més comercials, i això és un signe de normalitat. I que hi hagi editorials en castellà que es llancin a publicar en català no fa sinó confirmar aquesta normalitat”.

Quins efectes té l'eclosió de nous editors? Més diversitat, irrupció de noves veus, ampliació de les propostes literàries, un nou clima que deixa sense excusa l'autor que s'escuda en pressions editorials per no escriure la literatura que el singularitza. La necessitat també de revisar el sistema de premis tan poc fiable. Un dels autors sorgits de les noves editorials, Joan Todó, diu que quan va començar a escriure poesia imaginava el seu llibre amb la coberta blanca d'Empúries (Grup 62). Va acabar publicant a LaBreu, creada entre d'altres per Marc Romera, que volia publicar l'obra de Subirats. “Són gent jove que publiquen llibres que no trobaven editor o d'autors que no se sentien còmodes en altres editorials”. El nou mapa editorial ha enriquit i sacsejat la literatura catalana.●

ELS GRANS DEL GOSPEL

15ª Edició
LES MILLORS VEUS DEL MÓN

11 DEC PALAU DE LA MÚSICA

CHICAGO MASS CHOIR

+ Twocats pel Gospel

12 DEC PALAU DE LA MÚSICA

NEW ORLEANS GOSPEL CHORALE ft. BRIDGET BAZILE

+ O'Green

Més info i venda d'entrades a elsgransdelgospel.cat theproject.es

Patrocinadors: LA VANGUARDIA, Generalitat de Catalunya Departament de Cultura

SEVILLA GRAN PREMIO DE CINE EUROPEO
- PREMIO MEJOR ACTOR
- PREMIO CINEGRANDES
- PREMIO FICCIÓN

SELECCIÓN OFICIAL
COMPETICIÓN
FESTIVAL DE DANES 2013

SELECCIONADA POR ITALIA AL
OSCAR® 2014

4 NOMINACIONES A LOS PREMIOS DE LA ACADEMIA DE CINE EUROPEA 2013
- MEJOR PELÍCULA
- MEJOR ACTOR
- MEJOR GUIÓN
- MEJOR EDICIÓN

LA GRAN BELLEZA

"Una versión contemporánea de 'La dolce vita' verdaderamente maravillosa".
Nando Salvá, *Cinemanía*

"Sin duda, una obra maestra. Y bella. Profundamente bella".
Luis Martínez, *El Mundo*

una película de
PAOLO SORRENTINO

TONI SERVILLO
CARLO VERDONE SABRINA FERILLI

WWW.WANDA.ES

ALEXANDRA

Aribau Club 2 sales

VERDI
VO SUBSTITUADA

RENOIR FLORIDABLANCA
www.cinesrenoir.com - VO SUBSTITUADA

YELMO CINES
ICARIA V.O.S.E

CORNELLA
FULL HD